

MURK

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Friese naam. Voor de herkomst worden twee mogelijkheden gegeven:

- 1] Meestal beschouwd als Friese variant van Maurus, Latijnse naam = 'moor', 'zwarte'. In dat geval wordt de '-k' aan het eind opgevat als verbastering van de verkleinvorm '-ko'. Het is ook mogelijk dat 'Murk' een verkorting is van Mauricius (verkleinvorm van 'Maurus'), waarbij de 'c' als 'k' werd uitgesproken. In dat geval is de '-k' aan het eind dus een overblijfsel van de oorspronkelijke klank 'Maurikius'.

*

De beroemdste 'Maurus' is: **Maurus van Glanfeuil** (ook **van Subiaco**), Italië; leerling van Sint Benedictus; † **6e eeuw; feest 15 januari**.

Redde onder andere zijn medeleerling Placidus van de verdrinkingsdood door over het water te lopen en hem eruit te trekken. Zou begraven liggen in de Franse plaats Glanfeuil.

*

Mauritius van Agaunum, Sankt-Moritz, Zwitserland; soldaatmartelaar met zijn Thebaanse Legioen; † **ca 287; feest 22 september**.

Aanvoerder van het Thebaanse legioen dat uit christensoldaten bestond. Op weg naar de verdediging van de rijksgrenzen in Gallië weigerde het in Zwitserland te offeren aan de Romeinse goden. Alle 6666 soldaten werden gedood.

*

- 2] Waarschijnlijker is dat 'Murk' een verkorting is van de Keltische naam Muircetagh (uitgesproken als 'muurketak') of Muiredach. Het Keltische woord 'muir-' betekent 'zee', vergelijk ons woord 'moer(as)'. In dat geval betekent 'Murk' dus 'zeeman'; vergelijk de Latijnse naam 'Marinus'.

*

Muredach (of **Murtagh**) **van Killala**, Ierland; abt & bisschop; † **ca 480; feest 12 augustus**.

Er bestaan twee tradities rond zijn persoon. De eerste zegt dat hij een leerling was van Sint Patrick en dat deze hem zelf te Killala had benoemd. De andere zegt dat hij een eeuw later leefde en een tijdgenoot was van Columkill. Hij zou de grondlegger zijn van het bloeiende klooster op Innismurray, een eiland behorend bij het Ierse district Sligo. Waarschijnlijk berust de tweede traditie het meest op historische fundamenten.

*

Marianus (ook **Muiredach**) **Scotus**; Regensburg, Duitsland; kluizenaar; † **1088; feest 9 februari**.

Heette van huis uit Muiredach MacRobartaigh (ook gespeld als MacGroarty). Stamde af van een aanzienlijke Oud-Ierse familie. Rond 1067 trok hij er met een aantal gezellen op uit met als eindbestemming de heilige plaatsen van Petrus en Paulus te Rome, geheel volgens de gewoonte van de Ierse monniken toentertijd. Ze hadden alleen maar een pelgrimsstaf bij zich, een leren waterzak en een reliekkistje. Bleven eerst hangen in Bamberg; later in Regensburg. Muiredach schreef daar met kunstig handschrift boeken af en voegde er eigen commentaar aan toe. Beroemd is zijn werk over de brieven van Paulus. Tot op de dag van vandaag is het te bewonderen in de Keizerlijke Bibliotheek van Wenen onder 'Codex 1247'. Het bevat kostbare gegevens over de persoon van de schrijver: zijn naam staat erin 'Muiredach MacRobartaigh', evenals de datum van voltooiing: 1078, alsmede de data van de Ierse heiligen die werden gevierd toen hij aan het schrijven was. In de loop van de tijd had Muiredach zich gevestigd bij zijn landgenoot Muircetach, die in een kluisje woonde bij de kerk Weih St-Peter, even buiten Regensburg. Daar is hij ook gestorven en begraven.